

J E L E N K O R.

103. szám.

Pest, szombat december 24.

1836.

Foglalata: Magyarország (kinevezések; pozsonyi siketnéma intézet; nagy-kőrösi új tanítószék; dunai gőzhajózás; Zerdahelyi József adakozása; Mensen Erneszt; kir. kam. tud.; Sobri Józsi és társai; 's közülök Milfajt fogva). Spanyolország (cortesgyűlési munkálatok 's a cortesgyűlés minősége hadi hírek, Gomezt megverte Narvaex; Bilbao mindegyre ostrom alatt, Espartero és Villareal közti csata, Barcelona föllírása a corteshez 's e' miatt a lakosság buzgalma.) Portugália (nemzetörési gyűlés és indítványok; migueli felszólítás 's kiszállási próba. Anglia. Franciaország (a constantinei hadszállitás; Lobau narsal, a lyoni selyemmunkások; parisi bank-lopási merény; csempészek.) Németország (a szággyűlési tudósítások fölötti vita) Belgium. Elegyhír. Gabonaár. Pénzkelet.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ó cs. királyi fölsége, tolnai Festetics Agostont kamrá-sává méltóztatni nevezni. —

Ugyan ó cs. kir. fölsége Haby Ferencz szathmári sóárnokot és Legeza Mihály Mármarosban bilini alerdőszt nyugalmazni, továbbá Dietrich Antalt a rezsitzai megürült vashámor igazgatójává, rezsitzai és bogsányi vas-kezelési ellenőrré Reiman János csiklovai hámosásfárt, és Kastel Sándort, végre az oraviczai, dognácskai és szászkaik anyag-különbözői szolgálatra Meiszlinger Bernátot, Oberth Ferenczet és Höflner Antalt időközileg kinevezni méltóztatott. A' m. kir. udv. kamra pedig az ujdun föllállított rácsai ideiglenes 30 adosságra Stiller Fridrik zimonyi pajtaórt nevezte ki.

Pozsonyban: dec. 1jén számos emberbarát jelenlétében a növendék siketnémákkal nyilvános vizsgálat tartaték. Ez intézet is a' mi serény 's fáradhatlan polgártársunk Blaskovics János urnak, a' gyermek-ovó intézet 's árvaház igazgatójának köszöni alappittását, ki a' siketnémák mostani oktatóját Blumauer Izidór urat arra bírta: kezdené meg néhány növendékkel a' tanítást. Nagylelkű pártfogók 's főleg a' városi tanács segedelmevel annyira gyarapult e' bimbó intézet nem sokára, hogy most 13 növendéknek szolgálhat oktatási 's neveltetési helyül, még pedig néhánynak fizetés nélkül. Ezen vizsgálat valóban a' célirányos tanításmód kedvező fogamatját tanusította. Ugyanis alapszemléletektől kezdve, lélek- és szívnemesítés, 's mi több, a' hangos beszéd is célja e' tanításnak. Ritka előmenetelt is mutattak e' részben a' növendékek, mert igaz fogalmok van anyanyelvükről; írásuk helyes; ismerik a' számvetés négy al-nemét, oktatást nyerne a' vallásban, sőt szólni is képesek tanítóikkal. Szívható vala e' szánakozásra méltó gyermekektől a' „Mi atyánk“ elmondását hallani. Vajha még több jótévőt nyerne ez intézet, kik szives adományaikkal gyarapítani buzogjanak ezt, melly, a' Vácsoni József kivül, hazánkban egyetlen egy. Mint rebesgetik; ezen intézet feje, igazgatója 's valódi lelke, Blaskovics János ur, bizonyos csallóközi helységben egy más nevelő intézetet is alapítand, a' magyar nyelvet tanulni ohajtó ifjuság számára.

Szabad Nagy-Kőrös városa az általunk már említett mezei gazdálkodásban oktatást adandó tanítószéken kívül még egy mást is alapította, mellyben gyermeknevelők 's tanítók képeztessenek.

A' duna-gőzhajózási-egyesület Konstantinápolyból azon kedvező hírt nyere, hogy I Ferdinand gőzhajója jól megrakodva 's utazókkal ellátva próbaútját Konstantinápolyból Trapezuntig f. e. nov. 13kán elkezdé 's nov. 24kén szerencsésen vissza is tért Konstantinápolyba. Ez útját 95 óra 30 percz alatt tevé meg; visszafelé pedig 86 óra 30 percz alatt. Trapezuntban igen barátságosan fogadá valamint az ottani hatóság és lakosok, ugy az ausztriai consul is. A' Triestben építés félben levő „Metternich“ nevű, 140 ló erejű gőzös 1837i tavasszal készülend, 's a' Galacz, Konstantinápoly és Trapezunt közötti (a' kereskedésre nézve olly fontos) egyesítő vonalt töltendi be. I Ferdinand, valamint Maria Dorothea dühös viharral küzdött; amaz trapezunti, imez smyrnai útjában 's a' kapitányok viseletéről szóló tudósítások 's a' műszerek szilárdsága szintolly örvendeztetők, mint az eröművek és hajóknak ez által tapasztalt jelesége. — A' felügyelőség új gőzhajók építésével szándékozik a' közbenső állomásokon mutatkozott nehézségeket legyőzni, 's remélhetők, hogy az 1837i tavasszal Bécs és Linz között egy új közlekedést nyithat gőzöseivel. —

Nyitra Zerdahelyi József cs. kam. 's a' dunáninneni kir. táb. elnöke a' n. szombati aggkatonák számára 100, az ugyanottani gyermek-védintezetnek pedig 80 pengő forintnyi tókéat ajándékozott.

Mensen Erneszt, mint ezt lapjaink 90dik számában jelentettük, csakugyan megérkezett e' napokban Pestre, keletindiai útjából, 's jövő hétfőn (dec. 26kán) nemcsak futásbeli de három rőfnyi hosszú norvégiai korcsolyákon leendő iramlásokban ügyességével is megismertetni szándékozik budapesti közönségünket a' város-ligetben. —

Preinesberger Józsefnek Kőrösmezőre áthelyeztével, megürült Mármarosban az ispán-hivatallal összekapcsolt szenesi erdőségek. (Kir. Kamr. tud.)

Alig van olly vidéke hazánkban, mellyre a' terjedtében óriásként növekedni szokott legkülönműbb változatosságban ne jutott volna el Sobri Józsi rablól, 's cimboráirul 's alig van haramia-kaland 's regényes történet, melly a' most nevezett csavargóra alkalmazottan hiteles tettdolog gyanánt nem beszéltek. — Ó valódi néven Pap József, 's az endródi vasmegyei majoros kondásznak, egy becsületes istenfő embernek, ki a' széplaki erdőben legeltetni szokott csordája mellett a' bokrok közt sokszor térdén imádkozva találtaik. Ez, sok ideig mellette

bojtárkodott fiát hasonló isteni félelemben nevelé, de a' gyermek csinos külsejü suhanczvá serdülvén, a' nő-nemtül szeretettve elbizottá kezdé lenni, 's hiúsága nemcsak czifrán öltözködésre ingerlé, hanem költséges pásztori multságokba is keveré. — A' multságokat hajhászó fiu rossz társaság közé jutván sörítés-országba is keveredett 's miatta fogságba került. — Itt büntetését kiállván, 's időközben érdekes szerelmi viszonyokba bonyolodván, szabadá létele után ismét valamely csekély-szerű lopást követett el, mi miatt ujra fogságba jutástól félvén, társainál szerencsésebben ellillant, 's az idő óta csavargóvá lön. Csak hamar szövöttek hozzá cimborák, 's ezek közt bizonyos Milfajt 's egy mindenre ügyes, hat iskolát kitanult 's több nagy rangu urnál némi pallérozottságra jutott inas is, ki Sobrinak benső meghittje, titoknoka, tanácsosa, szóval mindenese volt. Egy ideig szinte félelem nélkül üzték ezek rablásaikat Vas, Szala, Veszprém, Győr és Soprony megyékben, mert mindig tudták, hogy merre kelljen nekik biztos helyre menniök; miután azonban e' hírközlést félben szakasztá egy véletlen eset, a' megyék pedig sőt összefogott helységek is, üldözöbe vették: meg kelle oszlaniök. Sobri nyugat felé költözött, 's még nov. utolsó napjaiban Vasgye alsó (nyugatedéli) részében tartózkodott titoknokával 's néhány társival együtt, kik mindnyájan a' mezei gazdaktul nyáron hordozni szokott kis kerekese selyem kalapot, mentét, gyoics gatyát 's kivarrott csizmát, sőt Sobri és titoknoka, aranygyűrűktől csillogó kezeiken még keztyüt is viseltek. Milfajt, a' megoszlás után, kelet felé bujdoslott néhány pajtásával, 's f. h. 6kán Veszprém megyében Pápa-Teszér mellett egy haszonbérlo majorosnál befordult nem ugyan rabló-, hanem vendégképen. A' gazda vonakodott eleinte őt bebocsátani, de részint ígérétenek hitelt adván, hogy bántása nem leend, részint erőszaktul tartván, ajtót nyitott, 's minthogy vacsora után volt a' látogatás (t. i. est 9 órakor) csak szalonnát, kenyert 's bort adathata elejükbe. A' vendégeknek jó kedvök lett; beküldtek dudásért a' közel helységbe, 's miután az megérkezett, a' talpra szőlított majorbeli vászon-cseléddelel viradtig táncoltak; azután pedig táncosnóikat egy egy 5 fros banknótával megajándékozván, 's az itt megrendelt ebédet bizonyos kitűzött helyre küldetni parancsolván, eltávoztak. Eljőve dél, 's a' haszonbérlo csósze és egy szolgálja kivivé az ebédet a' kiszabott helyre, hol őket már két kalauz cimborára várta, 's magokkal vivén tanyájokra, jótartás után sértetlenül visszabocsátották. — Valamint azonban a' Gondviselés semmi büntetlennel nem hagy, és semmi ösvényt határtalanul tapodni nem enged: Milfajtnak is csak hamar útját szegé, 's gonoszságait megboszulandó, az igazság kezeibe szolgáltatá. Elfogatása körülményeit így adja elő egy levél: Szák dec. 17dikén: Mult dec. 11én estve Milfajt Ferencz, Pap Andor 's egyéb cimboráival rablásaikat folytatandók a' majki (Komárom vármegyei) korcsmát szállták meg, itt a' vendégfogadást kirabolván, mulattak, — 's besötétedvén az idő — az ottan, — de más asztalnál iddogaló oroszlyáni tót elől Milfajt a' gyertyát elveszi — a' tót e' miatt neheztelvén néhány dorgáló szóval megfeddi Milfajtot, ez puska agyával reá üt a' tóra, 's a' puska eltörök; még inkább megboszankodván ezért a' rabló, másik ütessel akará lakoltatni a' szegény tótot, ez lebukván az ütés elől, Milfajt puska-ját az asztalba vágta, mellyre az elsülvén önmaga bal lábába lött, mire a' megsebesültet éjjel a' bokodi erdő egyik sűrűjébe hurcolák kocsin, 's egész nap ott tanyáznán, következett éjjel Kedhelyre (Komárom vgye) Száktól egy óra-járásnyira a' kanászhoz akarák vinni, de ez félvén a' következesektől, nem vállalá magához a' betegét. Van az említett Pap Andornak Kedhelyen sógora, ehez volt a' kanász után bizodalomuk, ki elvállalván a' pártolást, befogá lovait 's kiment az erdőbe érette éjjel kedd viradtára; reggel megjelenté a' házánál lappangó kincset a' helybeli jegyzőnek. Órák telének, míg tervüket kidolgozák, mert mind a' két esetben t. i. ha feladják is, ha nem is, veszélyt gyanítának, — este volt már, mikor elhatározá magukban, hogy a' vgyének jelentésük a' dolgot. Thaly főbíró tudósittaték ez ügyben, ki azonnal Komáromba sietett, 's ott katonai segedelmet is nyerve egyesülve a' vgye panduri csapatjával, a' nyögdecselő Milfajtot az ágyban megnyomták. — Szerdán mondják 7, mások szerint 10 társa a' faluvégen leste a' kimenetelt 's ha csak félóráig kének is a' kutatók, akkor Milfajtot megszabadítják; mert biztosabb helyet találván már számára, kocsival jelentek meg, hogy tovább szállítsák. A' fogoly Milfajt Kisbérre hurcoltaték 's ott tartóztaták csütörtölkön és pénteken (hol tudósítónk beszélt vele személyesen tovább egy óránál, sebet is látta). Milfajtnak gyoics inge 's gatyája, igen czifra szüre, — 's feszes, szép prémű mentéje volt; alacsony csinos, szőke ember, feleséges, két kis leánya is van; —

pünkösztör mult eszt. csavargásának. Mindenfelé azt regélték, hogy diákok is beszélnek. Milfait kérdéztetvén: tudna e diákok? ó nem-mel felelt; de tarsai közül sem tud egyik is 's' a' t.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

A' cortes nov. 26ki ülésében elfogadák Fernandez Baeza indítványát, mi szerint don Carlos kirekesztése másodízben is nyilvánossá tétetni rendeltetett. — Calatrava miniszterelnök azt nyilatkoztatta ez alkalommal a' kormány részéről, hogy e' zendítéssel általában lehetlen egyezni, 's így neki vagy fegyvereit kell leraknia, 's II Izabella jogait elismervén az országból kiköltöznie, vagy elpusztító hadat várni magára. Arguelles követ azt kíváná, rekesszék ki d. Sebastian infanst is, ki ekkor Carlos táborában időzött; Caballero pedig azt sürgeté, hatalmaztassanak föl a' polgári 's katonai hatóságok „a' hazaáruló d. Carlos elfogathatására, 's mihelyt személyi azonsága (identitas) bebizonyul, tüstint honárulási büntetéssel is lakolthatására. „Tanácskozás alá azonban mégsem jöttek ez indítványok. A' 27ki ülésben többféle intézkedésről nyújtott be tudósítást az igazságminister, a' tengertüli tartományok szerzetes és apácza-zárdáinak állapotjára nézve, 's taglalató beszédében nagy szorgalommal ügyekezett bebizonyítani, mily szükséges azokat, különösen a' philippinai szigeteken, föntartani. Azután előterjeszté a' biztosság azon fölszólítását: hatalmaztassék meg a' kormány az amerikai tartományokkal szerződhetésre, oly kikötéssel azonban, hogy ez által a' nemzeti becsület 's méltóság ne veszélyeztessék. — Mint mondják, az alkotmányvizsgáló biztosság szándékában áll a' választási törvényt kevésbé népszerű nézetekhez alkalmazni. Annyi bizonyos, hogy napról napra jobban kiviláglik a' cortesnek ministerium iránti hódolása 's szótöbbségének részére hajlongása; 's ámbár az általa követelt, 's a' sajtó- és személyes szabadság elnyomására czélzó rendszabályokat eddig ki nem nyerheté is, mivel az illető biztosság nem adta be tudósítását, — mégsem rosálá eddig a' cortes a' kormánynak önkényleg elkövetett alkotmány-ellenes tetteit. Nov. 30kán előterjeszté végre javaslatit a' vizsgáló biztosság következő pontokban: 1) az 1812ki alkotmánynak katonai rendszabályt illető része, 's mind az, mi a' tulajdonképi törvénykönyvbe 's rendszeres meghatározás alá tartozik, maradjon el; 2) a' cortes két törvényhozó testből álljon, melyek tagjai személyes tulajdonságaik, kineveztetésök módja, 's hivatalok tartóssága ideje által különbözzenek egymástul; de egyik sem leend örökletes, egyik sem bírand előjogokkal. Foglatosságai egyenlők legyenek; csupán az adó- és nyilvános hitel iránti törvényt szükség először a' követ-kamra elibe terjeszteni, 's ha az a' másik kamrában oly változtatást szenvedne, melyet inez elfogadhatlannak itél, azon esetre ugy bocstassék az kir. megerősítés alá, miként azt a' követkamra megállapítá. 3) A' királynak hatalmában 's tisztében álljon az alkotmány által kiszabottakon kívül a) a' törvényeket megerősíteni; b) a' cortes minden évben összehíni 's eloszlatni; c) ugyanazt elhalasztatni 's fölbotnani; ez utóbbi esetben mindazáltal, bizonyos meghatározott idő mulva más cortest köteleztetvén összehíni. d) A' cortes követi egyenes választás utján lehetnek azzá, 's ismét megválasztathatnak minden időben. — Ezekből elég világos a' munkálkodó biztosság iránya, 's némileg magáé az egyetemes cortesgyűlés is, mellynek fonákságául a' Courier, a' hadi viszonyokat is érintőleg, így elméskedik: „A' spanyol cortes, vagy inkább a' spanyol követek, furcsa emberfaj. Ha Ön azt mondja nekik: Gomez Sevillát fenyegeti, ók erre azon kérdés fejtegetésével válaszlandnak: valljon lehet é a' minister egyszersmind követ, vagy kinevezhető é ministerré a' követ? Ha Ön azt mondja nekik: Bilbao közelget elveszéséhez, válasz helyett azt fogják vizsgálgatni: valljon a' kormánytságot (Regentschaft) a' királynéra kell é átruházni vagy ót abban megerősíteni? Ha Ön a' hadsereg gyámoltalan állapotját tükrözi elejökbe, ók azt fontolgatandják: valljon Riego nevét, ki már mintegy 12 év előtt meghalt, még most is tábornok-sorba kell é iktatni? A' cortes fő feladása volna legelőször is országot alakítani törvényhozása számára; mert épen ez hiányzik még, nem tekinthetvén egész Spanyolországnak az egy Madridot, a' madridi újságírókat, vagy magát a' cortest. Spanyolország minden tartományi 's polgárainak egyeteméből áll, kik azon egy alkotmányt ismériek el. De illy Spanyolországot jelenleg egész Európában nem találhatni; mert most nemcsak zendülésben forr nagy része a' cortes által elismért alkotmány és országglás, következéleg még önmaga a' cortes ellen is, de a' cortesgyűlés számos tagjai sem vehetnek részt ennek tanácskozásiban, minthogy erőszak, t. i. a' carlosiak, tartóztatja őket vissza az abban részvételétől. E' cortesgyűlés határozatait tehát nem egyebek mint oly haszontalan végzések, melyeket Spanyolország nagyobb része nem fogadand el 's így a' mostani munkálatok egész tömege dugába dülend. — E' h. 1ei ülésben a' corteselnök 's alelnök újonnan választásához fogtak, mint a' rendszabály szerint minden hónapban kellene tenniök. E' választás által az eddigi másod-elnök Antonio Gonzalez jutta elnökségre, helyébe pedig Almodovar gróf (az Estatuto Real alatti procurador-kamra elnöke) lön kinevezve. —

Madrídi nov. 26 's 27rül költ tudósítások szerint a' ministeriumba lépendő 's abbul kihajtozó tagok miatti egyezkedések egész héten folytak, a' nélkül hogy több oldalról kívánt foganatja lett volna e' dolognak. Rodil hadminister, mint tudjuk, megfosztaték hivatalátul. Lopez a' belügyminister, ki ellen minden józan gondolkodásu em-

ber szava hallható, valódi hazafinak mutatkozik eleinte, benyújtá a' kormánynak f. h. 20kán elbocsátatását. Erre a' naponként sülyedőbb Mendizabalt is több részről unszolák. Ugy látszik, az angol követ nézete oda járul, hogy Calatrava ministeriumát a' most említett személyek eltávolítása, 's helyeiknek más közbizodalmu 's csorbultailan hirü tagokkal betöltése által kell ujabbban erős lábra kapatni. Illy szempontból kinálák meg a' cortes alelnökét Antonio Gonzalez a' bel, Ferrer pedig a' pénzügy-ministeri 's tengerész tárczával, 's azért döntötték el jó eleve az alkotmány azon rendeletét a' részökre megnyert cortesgyűlési szótöbbséggel, melly a' ministereknek cortes taggá (országgyűlési követé) választatását tilalmazá, hogy e' férfiakat mint a' ministeri felekezet szövívőit továbbra is megtarthassák a' kamrában. Azonban oly szorongatott helyzetben áll jelenleg a' ministerium, hogy egyetlenegy okos férfi sem szánja el magát az abba lépésre, 's így történt hogy Gonzalez és Ferrer is mindegyre vonakodott a' nekik ajánlott tárcza átvételétül, 's e' hosszas alkudozások után is kénytelenült végre Lopez a' már letett hivatalba visszalépni. Mendizabal folyvást azon hiedelmü, legalább így mutatkozik, hogy pénzügyi terveit csakugyan valósitandja; tehát még csak hadminister hiányzanék, ki Vera osztálynoktul (mint csak ideiglen kinevezett hadministertül) az illető tárczát átvegye, 's mint mondják, ez d. Evaristo S. Miguel, arragoniai főkapitány leend. 27én azon hír terjenge a' fővárosban, hogy az azori szigeteken általános zendülés ütött ki, 's a' szigetek függetlenségét kihirdették. Cubán constitutionalis meghasonlás támadt a' la granjai történetek megtudatával; Lorenzo tábornok, a' sziget parancsnoka sieté az alkotmányi eskü letételét végrehajtatni. Tacon tábornok, ki az ő buzgalmában nem osztakozott, 's a' kormánytul egyenes utasítást is vön: minden illyes vállalatnak a' cortes elhatározásig eszközzendő gátlásához kinszerítéssel akart fogni, 's csapatot küldé a' nevezett tábornok ellen, hogy ót hódolásra bírják. — John Milley Doylet, ki nem rég a' fővárosbul Lissabonba szándékozott, útközben föltartóztaták a' rablók Badajoztul nem messzire, 's nemcsak mindenétül megfosztották, de illetlenül is bántak vele; hasonló baj érte a' M. Chronicle egyik levelezőjét, Talavera közelében, mielőtt Rodil főtáborába érkezhett. —

Minden tudósítás egyezőleg erősíti, hogy Narvaez m. h. 25kén Arcosnál Gomezen győzedelmeskedett. Az útközetrül következőleg szól Narvaeznek saját jelentése, melyet a' hadminister kifakadó örömmel 's a' hallgatók zajos tapsai kíséretében olvasott föl a' cortesgyűlésben is: „Tegnap (nov. 25) bukkantam Gomeze a' majaceitei hegyekben, a' Guadaleten innen; délutáni 2 óra volt, midőn a' tüzelést megkezdett; az ellenséget csakhamar visszanyómtuk 's megszalasztók; esti 8 órakor szakasztám félben az üldözést, mivel az ellenség derekát utól nem érhetém. — Kiküldém mindazáltal különféle irányban vadászimat, kik még mindeddig sem tértek vissza. Fogollyá 150 lön; számuk többre menendhete; de katonám nem kegyelmeztek az ellenségnek. — Ma még folytatandom az üldözést 's a' t. U. I. — Épen most találkozom az orosz tálysereggel, mi rám nézve annyival jobb, mert Ríbero tábornok engedhet át egy részt lovasságából. — A' bornosi községtanács jelenteti, hogy Gomez 2 ezernyi seregmaradványával (a' 12 ezerből fenlevővel) éjfélkor Villamartinban volt, 's Montellanoba ügyekezett, hol vele ugyanazon időben fog megérkezni Alaix tábornok. En 1 ezer lovaggal 's gyalogsággal indulok Gomezt megtámadni. Későbbi tudósítások szerint azonban, kikerülé Gomez e' szándékolt bekerítést, 's Osunán keresztül Murcia felé iramlott. Narvaez 3 órányi távolságra járt utána, melly késedelmezteért épen fakadoznak ki ellene a' madridi lapok, 's kétségöket fejezik az iránt, hogy ujra így kelepézőbe kerithető legyen az átfurrott pártfó. — Bilbao még folyvást ostrom alatt van; sőt, carlosi hírek szerint, meg is verte a' fölszabadítására czélzásbul közelített Esparterot Villareal, dec. 5kén, még pedig kemény útközében, melly egész nap tartott. Barcelona törvényhatósága fölírást intézett a' corteshez azon kéréssel: tagadja meg ez a' ministerektül azon rendkívüli meghatalmazást, melyet ók ohajtanak, 's különösen, hogy a' sajtó- és személyes szabadságra nézve semmi sérelmet ne sziveljen el. E' tartalmu előterjesztés Barcelona lakosít ugy fölbuzdítá, hogy örömmükben muzsikazengés közt gyülekeztek össze az alkotmány-téren, 's miután az alkotmány-kó előtt a' Riego-hymnust eléneklék, egész tömegestül sorra jártak Borvell városbírót, Yanez tartománykövetéségi elnököt 's Casagemas fegyverzés-juntai elnököt, és ablakaik alatt Padilla hymnusát zengedezék megtisztelésökre, közben pedig öröm-kialtozással éltették az alkotmányt, a' nemzeti függetlenséget 's a' népszerű hatóságokat. Az alcad (városbíró) ezen örömyilatkozást rövid beszéddel viszonzá, 's a' béke és rend föntartására emlékezteté a' népet; mi legkevesebbé sem is háborított meg. —

P O R T U G Á L I A.

A' Courier levelezője szerint az 1820ki constitutio 34ik cikkében a' 4dik szakasz megváltoztatása, melly szerint a' ministerek ne tartozzanak cortes választás alá, egy a' különböző clubok által tartott nemzetiörségi gyűlést okozá, mellyben közegyezéssel meghatározták: kiki esküvel kötelezze magát le, hogy az alkotmányban a' cortes öszvehivatásig legkisebb változtatást sem teszen, valamint a' belemi ellenlázadásban részes tisztviselők elbocsátatását is megállapítja. Ugyanekkor kívánák Passos bel és pénzügyminister elbocsátatását. Midőn a' ministerek e' határozást megtudák, oda nyilatkoztanak, hogy ha pártjuk tovább is ra-

gaszkodik eddigi indulatos nézeteihez, ők készek a status altitok-nokokkal együtt hivatalukat letenni. A' gyűlés részesei erre azt végezték, hogy miután a' nemzeti őrség többsége nézeteikben nem osztozik, most terveikkel felhagynak.

Lissabonból dec. 2-án érkezett tudósítások Bragában 's az ország egyéb részeiben miguelita guerillák alakultak. Magányos hírek a' régen várt migueli hajószeregről is beszélnek. De az ott tanyázó hajók ennek kiszállását megátolták. — Miguel a' M. Post szerint Romában a' Villa-strazzi palotából oct. 21-ken felszólítást bocsátott ki, mellyben a' portugál nemzetet figyelmezteti, hogy ő mint törvényes fejedelmök, legszívesebben ohajt körükbe lépni, 's őket az idegen uralkodástól fölmenteni, csak hiva-ma- maradjon; mert nem sokára fog szólítani országá régi törvényi-ért 's ősei vallásáért küzdendő harcra; továbbá az evorai egyez- kedésben reá Miguelre tukmált föltételeket nem kötelezőknek állítja, mivel erőszak kényszeríté őt azok elfogadására 's t. e. f. A' ministerium erre igen megrettent, mert jól tudja, hogy a' so- regben 's névszerint a' lovasságban nem bizhatni; 's hogy a' nép felette elégületlen 's örömmel kész hódolni bármily kor- mánynak, melly őt a' clubok 's nemzetország igája alul kimentí. A' lovasság alig megyen 2000 főre, az egész tábor pedig nem áll többül mint 10 ezerből. Egy végzés újra 8700 katonát ren- del összeírtni. De vajmi különös, hogy még több katonáról gon- doskodnak, holott a' meglevők sem fizethetik. A' katonának ot, a' tiszteknek tíz hónapi díja fizetellen. A' tengeri katonák pe- dig minden hátralevő zsold-reményről lemondottak. — A' Cou- rier ellenben kétségbe hozza mindezt 's tagadja a' jelen kor- mány erőtlenségét, pénzügye rossz lábon állását, 's kétségkívüli- nek állítja, hogy az utolsó katonazendülés 's a' balul sült próba, ellenlázadást támasztani, Miguel terveit igen előmozdítá.

Lagos közelében migueli expedítio (hadszállítvány) mutat- kozott két gőz- 's egy vitorlás hajóból álló a' régi portugál, ezen- tul pedig migueli színű lobogóval. Orestes francia briggt üzőbe vevő ugyan, de csak hamar elsikamlott szeméi elől. A' M. Post szerint Saldanha testvére mint angol kormányzó, a' Miguel ré- szire kiűtött zendülést elfojtani buzogtában éltét veszíté.

Ugy látszik, hogy a' seregek Alemtójában nem sikeretle- nül csábíttatnak Miguel küldöttjei által. Éjszaka, a' Duero túl egy francia ezredes több miguelitával Braga környékén tanyát ütött, Miguel számára ujonczokat gyűjtendő, de a' nemzeti őrség népét szétverte 's Joao Carvalho Roza ezredes hadnagyot fogollyá te- vé. — A' kormány portói boroktól a' vámot 3 p'üttel elzalogí- ták; ezek mintegy 92,000 font sterlingre mennek; az oszlatékat Ricardo fogja megfizetni; a' múlt évben Rothschild fizette, ki azért a' Tajó partjain fekvő katonahelységeket (Leizirias) nyerte zálogul.

A N G L I A.

Az Atlas szerint a' ministerek mindjárt parlament-meg- nyitáskor fontos rendszabályt fognak vitatás alá terjeszteni, mel- lyen az alsóház szövegét szándékjuk megkísérteni. Ha nem fognaez tetemes többséget nyerni akkor a' parlamentet fel fognak oszlat- ni. A' Spectator általános parlament-választást reméll tavasz- kor, 's igen elégületlen, hogy a' parlament olly későn nyitá- tik meg. —

A' dublini kézmű-egyesület gyűlésében dec. 4-én, mi nagy ritkaság, tüzes ellenzés támadt O'Connell ellen, midőn a' szegényi törvények ellen nyilatkozott. Ő azt állította, hogy azok sehol sem használtak, hanem csupán a' szegényeket tették sokkal szegényebbek- ké. Ugy van! 's Irlandon csak mélyebbre ható politikai eszközök által segíthetni. Végzetül még a' törvénytelen munka-egyesületek ellen is szólott. „Egyik főtvénye, úgymond, vallásomnak, hogy a' legjobb célok elérésére sem szabad az erkölcsi törvényeket legkevésbé is megsérteni.“ 's a' t. — A' Glasgow-Chronicle azt akarja elhívetni, hogy a' kormány az eufriati expedítio további pártolá- sával fölhagyott, az e' végre használt gőzhajó a' keletindiai társaság- nak adatott által, Chesney ezredes 's többi legénysége pedig, sikeret- len munkájok után, Angliába fognak visszatérni. E' hírek azonban még meg kell valósulni. — A' Globe azt mondja hír-hallásból, hogy most a' ministerek olly viseletre határozták el magukat, melly köztük 's a' radicalok közt minden különzést kiegyenlítsen. E' viseletnél fogva ugyan is, a' kormány tagjainak 's híveinek jövedőre nézve szabad leszen minden a' parlamentben vitatás alá jövedő kérdés- rül saját nézete szerint szavazni. Ez csakugyan legbiztosb eszköz is, melly által a' ministerek megátolhatják, hogy ellenesek még egy- szer kezökbe keríthessék a' kormány-hatalmat. A' radicalok ter- mészetesen elégületlenek voltak a' miatt, hogy azok, kik barátjaik- nak védezték magukat, 's kiket szavazatjokkal támogattak is, mint elzárkozott testület, kedvencz terveiknek ellenszegültek; most te- hát már több kormány-tag meggyőződött arról, hogy mindaddig, míg bizonyos kérdésekben csupán kötött kézzel munkálkodhatnak, meg- bízójik bizodalmanak kívántatólag nem felelhetnek meg. —

A' Times azt hirdeti, hogy a' conservatív szellem ragadó sebességgel, tehát vágatva, terjed az országban; más részről meg a' radicalok is dicsekszenek, hogy véleményök folyvást terjede- zőbb. A' párti tulbecsülést mellőzvé, ezen adatokból, — mert mind a' két párt azokra hivatkozik, — méltán azt vehetni ki, hogy Angli- ában minden nemű juste milieu, — vagy mint ott nevezetik whig- ség, — mind inkább hanyatlik, 's az úgy nevezett „trimmerek“ (szélvitorlák, köpenyeg-forgatók v. ide oda csapongók) kénytele- nül fognak határozottan valamely párthoz állani, mi által a' politi-

kai ellenzések szigorúbban 's élesebben fognak egymással szem- közt állani. A' juste-milieu nem is tett még sehol elhatározottan jót; de sokszor még a' rosztat sem bírja elhárítani. —

A' nottinghami csarnok nov. 26-án nagy részint elégett. A' tűz úgy támadt, hogy a' meggyuladt gáz, mellyet huzamos idő óta éjjel az óra-mutató megvilágítására használtak, kiomlott, 's az épületbe kapott. Az okozott kárt 10 ezer font sterlingre becsülik. — Dec. 5-én a' Drurylane-színházban a' játék után valami M. Carthy nevű tisztelen öltözött ifju ember a' két-shilling-karatról lebukott a' földszinre. A' nézők közül senkisé sem sértetett meg, de M. Carthy minden tetemeit összezúzta 's összeroncolt teste a' kórházba vitetett. — A' M. Herald sürgetve szólítja fel a' kormányt, hogy a' Davis-uton befagyott hat ezthalász hajón levő 300 hajólegény- nek minél előbb élelmet küldjön.

A' király 's királyné ez utóbbi napokban ki nem kocsizhat- tak, mivel az idő igen zord 's zivataros volt. A' király köszvény fájdalmától sem szabadulhatott egészen meg, a' királyné pedig kis meghülés következtében gyöngékedett. — John Russell lord Phi- ladelphiből egy nagy, gyémánttal kirakott lakatot v. zárt kapott ajándékba, mellyben Washington hajfűrtje találtatott. A' Sir R. Peel tiszteleltre adandó lakoma Glasgowban jan. 12-én fog tartatni; 2500 jegy fog eladatni, mindeniket 25 shillinggel számítva. Ugy tart- ják, e' remélhetőleg fényes lakomán Wellington hg 's Lyndhurst lord is meg fognak jelenni. —

Manchesterből ismét hallani, hogy az alkudozások Malibran asszony tetemei kiásatása végett, melly, mint tudjuk, az ottani kath. egyházban van eltemetve, az illető hatóság vallási akadékos- sági miatt újra félbenszakadtak. Más részről meg azon is kezde- nek Manchesterben kétkedni: vajjon az énekesné csakugyan tör- vényesen volt e' első férjétől elválasztva? Méltán tarthatni tehát, hogy a' szerföltött vallásos Angliában, hol azonban igen számos „crimi- nal conversations“ (bűnös társalkodás) jó vitatás alá, a' szegény Malibran Felicia még elhunytá után is kétférség vétkében ne marasztassék, 's Botany-Bayba vitetésre ne ítéltsék. —

Pembrokeban nem rég a' Spanyoloktól 1780-ban elvett Phönix (később Gibraltar) nevű algyus vonal-hajót bontották szét. E' hajó egészen mahagony 's czedrus-fából készült. —

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

A' Charte de 1830 tagadja azon nem kedvező híreket, mel- lyeket a' constantinei szállítványhadrua' párisi lapok folyvást közle- nek, a' Messenger ellenben megmarad abban, hogy e' híreknek hi- telte ad. Sőt dec. 7-iki lapjában még azt is mondja, mikép jól érte- sitett személyektől bizonyos tetteidolognak hallá azt, hogy Clauzel marsal Bona felé csakugyan visszavonult. Ennek oka ugyan nem a' francia fegyver szerencsétlen harczi következtében fekszik, ha- nem egyedül anyagi akadályok 's nehézségekben. Az egész vidéket elborították a' kiaradt folyók 's elszegették a' sereg utját. — A' párisi lapok nem hiszik, hogy nincsenek a' kormány kezében nov. 13-ánál későbbi tudósítások, 's annál konokabbak állításukban, mivel a' Pha- re, melly a' kormánynak legutolsó tudósítást hozta meg, Bonát nov. 23-án hagyta el; ezen időig tehát szerezhett 's hozhatott volna ma- gával későbbi tudósításokat is a' táborhelyről. —

A' Moniteur megczáfolja azon hirt, mintha Lobau marsal agkkora miatt a' parisi nemzetország parancsnokságáról le szándé- koznék mondani. — A' lyoni selyemmunkások insége valóban szer- föltött nagy, 's arra bír a' királyt, hogy a' civilliste (udvarköltse- gi tárca) rovására sok munkát rendeljen. E' fölött ő fölsége 30 ezer frankot szánt a' legszűkölködőbb selyem-munkások közt felosztá- tásra; a' királyné, Orleans hg 's Adelheid hg asszony ehez hason- ló mennyiséget toldottak. — Dec. 9-én délelőtt vakmerőleg ki akarták a' parisi bankot rablani. Két személy, tudván hogy közönségesen dél- tájban tetemes mennyiségeket szoktak egyik pénztárból a' másik- ba vinni, e' napon kiállott a' bank-épületben, 's midőn 10 óra- kor Bouron alpenzárnok a' tárczával, mellyben egy millio bankjegy vala, kilépett, azt egy másik pénztárba viendőleg, rohanva rablot- ták el tőle a' tárczát. Esés közben szerencsére megragadá Bou- ron az egyik tolvaj nadrágját, 's küzdés támad köztük. Bouron segítségért kiáltozott, 's a' tolvajtól a' tárczát ki akarta csikarni: Bouron kiáltására minden oldalról előtöppantak, 's megragadták a- zon tolvajt, kinél a' tárca volt. A' rendőrbiztoshoz vitetvén, egy üvegcsét leltek nála, mellyben mérég volt, 's két töltött pisztolyt Rőgtön vallatásához fogtak, melly közben odarántván a' fogoly az egyik pisztolyt, magát föbe lötte. —

A' csempészet v. dugarosság a' francia éjszaki határszélen mint tudva van, főleg kutyák által üzetik, mellyek Belgiumba vitet- nek, ott tilos portékával titkon, (kettős v. álbunda alatt) megraknak, 's így visszaküldetnek. Hogy e' törvénytelen kereskedés megszo- rittassék, a' pénzügyminister minden nagyobb fajú kutyára a' Dün- kirchen 's les Rousses közt levő határszélen 5 forint vámadót vetett. Bejött tudósítások után az illyféle kutyák száma, mellyek e' vég- re használtatnak 5—600-ra megyen, a' vámszedők 100 kutya közül alig tudnak egyet kézre keríteni. Mindenik elvisz 5—6 fontot 's így 400, ezer dohánymálhával terhelt kutya a' statuskincstárnak eszt 5—6 millió frank veszteséget okoz. E' kutyák idomítása ab- ban áll, hogy azokat Franciaországban jól tartják, Belgiumban el- lenben roszul, 's hogy a' vámszedőktől eljessék őket, időközben, szinte Belgiumba, negy vámszedői egyenruhába öltözött ember által erősen megkorbácsoltatnak. Ha Belgiumban kiéheztek őket meg- rakják tiltott áruval, 's éjjel elbocsátják, honnan nagy sietséggel

visszatérnek Franciaországba. Franciaországból Belgiumba eddig nappal, a vámszedők szeme láttára, megköltözve vitettek gazdáik által. Az illy eb-kívitelvám ezentúl e' kereskedés-ágnak hihetőleg véget fog vetni. —

N É M E T O R S Z Á G.

Szászországban az országgyűlési tudósítások nyomtatásban kiadása, s a' nyomtatásra ügyelés iránti vitások a' 2dik kamara egyik ülésében kezdődtek. Grossmann superintendens alaposan megmutatá, hogy az országgyűlési jegyzőkönyvek s irományokban tökéletesen szükség közleni a' kamrai tanácskozásokat, mert azok pusztán, s meddő kivonatai a' közönség érdekét nem elégtérve ki, a' nyilvános közügyü tárgyakban a' nyilvánosság hiánya visszás érzést s nagy visszatorlásokat szokott szülni, mire főleg a' mostankor mutatkozó jelei elég tanúk.

Drezdából dec. 3rol jelentik, hogy az első kamrában elfogadtatták már a' hazai s külföldi lotteriában játszás büntetési törvényjavaslata. E' törvény azonban a' miniszterek hivatalos nyilatkozta következtében külföldi statusok lotteria-kölcsöneire nem fog kiterjeszteni. —

A' müncheni politikai lapban Oettingen és Wallerstein Károly ng aláírása alatt hivatalos hir közöltetik, mellyel fogva 1.) a' kormány a' hasonszenvi orvosok által létesített gyógy-intézet felállítását helyben hagyja; 2) Ez intézetet a' cholera-betegek számára állított intézetekhez csatolta, oly meghagyással mindazáltal, hogy a' hasonszenvi gyógyintézetbe csak kifejezett szabad akaratnál fogva vétethetik be valaki; 3.) a' hasonszenvi gyógyintézet kormányja Oettingen Wallerstein hgre bízott, ki egyszersmind jelenti a' közönségnek, hogy az intézet minden tekintetből már annyira föl van készítve, hogy minden órán fogadhat föl betegeket. —

B E L G I U M.

Nov. 22kén azon mozgony (locomotive), melly a' kocsikat a' vasuton Antwerpből Brüssel felé vontatá, igen nagy nehezen bírt megküzdeni a' zivatarral; s az idővesztés az egész uton majd 4 órányit tön. Midőn Vilvordeba ért, szükségjelt kelle adnia, hogy új mozgonyokat nyerjen, s ennek segéd vontatása mellett is alig tudott haladni. A' Brüsselből Antwerpbe menő kocsik vontatására nézve pedig a' mozgony alá úgy szólván tüzelni sem igen kelle, mert a' szél egyedül szerfölötti gyorsasággal hajtá azokat maga előtt minden gőzhatási erő nélkül.

E L E G Y H I R.

Második Haus er. Mintegy két év óta valamely mivel siketnéma ifju talált menedéket Borstel uraság udvarában Holsteinban, kinek származásáról még semmi bizonyost nem tudhatni. Mivel a' fiatal ember igen ritka fogékonyságu tehetséggel bír, ügyes férfi vezérlete mellett rövid idő alatt annyira vitték, hogy az német nyelven már jó világosan képes magát kifejezni írásban. Ezen írásából s néhány durva rajzolatból, miknél a' részletszében látott Marseille (ez ifjunak állítólagos szülővárosa) fekvék alapul, következő körülmények látszanak kiszülni: hogy ő Marseilleben egy özvegynek egyetlenegy fija valamely svéd kapitánynak adatott által, ki őt setét lyukba zárta s vele mesze utra ment; azt hiszi, hogy e' hajó egészen Indiáig haladt s mint bizonyost állítja, hogy Sz. Ilonánál kiszállottak, magukhoz eleséget veendő, de neki sehol sem volt szabad a' földre szállani. Hosszas ideoda hajózás után végre, miután tőle egy, általa lerajzolt névbélyeg-jegyü arany órát elvettek, csolnakba tették, mellyet magának kelle a' partra kormányoznia. Miután a' parton egy házba, hol tánczókat látott, betért, mind beljebb haladott az országba, s így jutott este egészen bágyadva s kifáradva Oering faluba, melly Borstel urasághoz tartozik. Ezen iratok mind Marseillebe küldettek, s mivel az özvegynek leirt házat nem csak az utca hanem a' szomszéd házak alakja szerint is legpontosabban meghatározhatni; nem leszen nehéz ez uton tökéletes felvilágosítást nyerni ez adatok igazsága vagy hamissága felől. Epen illy pontosan s hiven írta le ama' svéd hajót is elannyira, hogy a' kapitánynak még nevét is megtudták s kérdőre vonták. Ez ugyan tagadta, hogy valaha lett volna illy forma ember hajóján, de a' tárgy azért még bővebb vizsgálat alá jövend. Leginkább gerjeszthetne gyanut azon körülmény, hogy az iratokban a' B. és P. D. és T. betűk szüntelen összezavartatnak, minek talán a' tanító lehet egyik oka. Az ifju 19 — 21 esztendő.

A' nov. 29iki orkán iszonyu pusztításról még mindegyre érkeznek a' legszomorubb tudósítások. Századunknak e' legirtózatossb s legterjedtebb szélvészé s azzal egybe kapcsolva volt légtűnemények okát s eredetét igen hihetőleg valamely földrengésben kell keresnünk, mellyről talán még csak hónapok múlva kapandunk tudósítást Amerikából. — Angol lapok egész hasábokat töltő valóban borzasztó, dolgokat közölnek erről: magában Londonban is sokkal nagyobb a' kár, mint eleinte látszott. Már a' nov. 28 — 29 közti éjjel szokatlan nagy zápor esett, midőn rögtön erős szél kerekedett, melly reggeli 3 óra tájban valódi viharra bősüült s mindig növekedve mintegy 12 óráig dühöng; a' valódi orkán déli 1 — 2 óra közt súvöltözött, még pedig nyugatról, de koronként délről is. Számíthatlan a' lesújtott kémények falak és fák száma; a' zaj és robaj, mellyet a' lehulló kövek, gerendák, bádóg, réz és vaslemez lezuhanta okozott, valódi földrengéshez hasonlita. Az orkán dűhe a' Themze hullámit oly hatalommal korbácsolá, hogy vize főni, forrni látszott, s a' hab füstfellegként gőzölt. A' Blakfriar-híd nagyon meg van csonkítva, a' sz. Pál templomának kupja s keresztje

iszonyuan ingadozott; de még is csonkittatlan maradt az egész győnyörü épület. A' Bethnalgreen és Spitalfieldsben fölötté sok kárt szenvedtek a' kisebb házak; a' kőomladékok miatt alig leheté az utcákon haladni. Westendeben, hol igen sok fasor van, a' legerősb tölgyeket eldönté. Eszterházy hg. palotájának mindannyi kéményei lehullottak, s a' szomszéd házfedelet végkép összezúzták. Woolwichben több 200 háznál sérült meg, s a' pattantyusok laktanyájáról 16 mássa pléht szakasztott le. A' kensingtoni kertben 130 nagyobb fa, a' Hyde-parkon ellenben 30 pusztult el; Northumberland hg. parkja hasonlólag igen megrongáltatott. A' kikötött hajók elszakadoztak, egy része felborult s egész tartalma elsüllyedt; a' londoni hid környékén csupán a' themsei csolnakok közül mintegy kétszázat zuzott össze s a' t. s a' t. De nemcsak holt tárgyak romladozóának, hanem ember is igen sok sérült meg, a' holtak száma többre megyen száznál. — Hasonló a' megyékből érkezett tudósítások. Dover és Plymouthban a' lakosok már végítélet napját gondolák jelen lenni. Brightonben egyik legnagyobb gasometert rontá le, s 20 ezer köb lábnyi gáz röpött el. Egy izmos tetemü lánczhidat könnyü pehelyként fűtt el. Cambridge, Bedford, Worcester, Birmingham s egyéb közep-táji angol megyék is sokat szenvedtek, de az éjszakai megyékben nem adázkodék oly nagy veszéllyel. — Miket Hollandia külön portirul irnak, szintolly borzasztók, s elszámllatásuk lapokat töltene be; azonban Vlissingen városa ugy látszik legtöbbet károsult; rémitő volt a' Scheldét látni; a' hullámok zuhogva csapódának át a' gátokon a' városba, s mintegy ködbe boriták azt. Dordrecht környékén öt pórásszony egy kis csolnakon szörnyü veszélyben forgott; két bátor férfi egy másik csolnakon védelmőkre sietett ugyan s midőn már amazok epen elsüllyedendők voltak, elérék őket; de kevés pillanat alatt a' mentő csolnak is megtelt vízzel s elbukott; csak nagy bajjal menekvék meg a' két férfi, ez első egyik asszonyt hátán hozván ki a' tajtékozó habokból. A' négy asszony, kik nagyobb részint több gyermekü anyák voltak, a' hullámokban leléksírjokat. — A' belga lapok szinte pezsegnek hasonló közlésektől. Az antwerpi kikötőrendkívüli károk tanyája. Több álgys hajó árbozca eltört; a' kikötőben senki sem maradhatott állva s a' nézőkre a' Schelde hajjai hó-pelyhekként hullottak még nagy messzeségben is. A' meir-piaczon a' szél egy asszonyt felkapván ugy sujtott a' földhöz, hogy legott kiadta lelkét. Különösen csudálták az angol buvárok merészségét, kik a' fellázadt hullámok közepett kised csolnakon siettek egy vassal terhelt hajó emberein segíteni. A' belga városok közt Gent talán legtöbbet szenvedett; egyetlenegy háza sem maradt sértetlen. Lüttich, Brügge, Ypern (hol egy gőzmalomnak 95 láb magas kéménye dült be) és Mons hasonlólag sokat szenvedtek; de ugy látszik, hogy a' vész dűhe délszakon csökkent. Franciaországban csak a' legéjszakább kerületek szenvedtek s a' nagyobb városok közül Lille és Calais legtöbbet. Egy orosz courier Calaisban külön hajót bértelt ki 1 ezer frankért, hogy Angliába sürgönyököt vihessen s a' hajósokat pálinkával jól tartván annyira birta, hogy Calaisból ki mertek indulni; de alig eredtek ki, már a' vitorlák elrepültek s a' szél három embert fűtt le a' földről; s csak nagy ügygyel bajjal mentheté meg a' többi a' courirral együtt életét. A' Calaisból Paris felé indult postáknak vissza kelle fordulniok. — Rajna mellékről hasonlókat hallottunk. Az igen kiáradt viz s a' nagy szélvész, főkép a' hajósok s kereskedőknek okozott tetemes kárt: ugy mondják hogy ezen orkán dühösködte alatt 20 hajó merült el a' Rajnában. A' Rajna magassága még dec. 3kán Düsseldorfnál délben 19 lábnyi volt. Kielben az orkán iszonyü égháborúval vala páros s egész éjjelig tartott; a' villám több helyen leütött s Langwedelben egy házat hamvasztott el. Wismar-tól kezdve Güttrowig a' sűrű csererdők rengetegei igen meggyérültek, mert ezer meg ezer fát döntött, csikart ki a' fergeg tövéből. — Legujabb tudósítások szerint ez orkán egészen föl Königsbergig, sőt a' dán szigetekig bont, dönt, tör, ront, dul, sujt vala. —

Gabonaár. Vidéki városink piaczin: pozs. mérője váltó gar.

	buzs	készter.	rozs	árpa	zab	kukur.	köles
dec. 7én Ungvár	80—82	80—76	50—46	48—44	34—32	68—64	—
„ 9én Losoncz	90—80	—	50—48	50—45	25	80	—
„ 9én Arad	90	70	65	62	50	75	—
„ 9én Temesvár	85—76	—	—	50	48	70	—
„ 10én Pécs	70	60—55	50—45	55	35	75	60
„ 10én Miskolca	100—90	75—70	63—60	52—50	31—30	80—75	240—230
„ 10én Baja	87—73	57—47	47	47	30	80	—
„ 10én N. Becker	90—80	70—60	—	50	40	70	—
„ 12én Beszterczeb.	110—92	—	65—60	62—53	30—28	—	—
„ 15én Debreczen	110—100	70	65—60	—	—	90—85	135—120
„ 15én Mosony	120—73	58—48	52—48	48—40	40—34	90—65	—
„ 16án Pozsony	96—64	—	50—44	44—38	35—32	80—76	—
„ 16án Soprony	106—60	—	58—32	54—50	38—32	95—90	—
„ 17én N. Szomb.	88—74	—	43—40	33—37	23—27	77—73	—
„ 16án Uj-Becse	90—80	75—65	—	55	45	70	—
„ 17én Komárom	75—73	63—60	50—48	46—45	36—35	76	89
„ 17én Szeged	80—75	65—60	60	55—52	50—48	80—75	110—100

Pénzkelet: Bécs, dec. 20kán 5pCtes: stat. köt. 103 5/6; 4pCtes 99 11/16; 3 pCtes 74 1/2; 1843ki 500 ftos kölesön 589 3/8; bécsvárosi 2 1/2 pCtes bankköt. 54 1/2, m. kir. s köz. udv. kamra 2 1/2; pCtes köt. 66 1/4; u. az 2 pCtes 53 3/4.

Szépliteratúrális jelentés.

416/a

HECKENAST GUSZTÁV
magyar és külföldi könyvkereskedésében
(Pesti, váci-utczában, a „Nádor” vendégfogadó” áttellenében)

megjelent és találhatók:

EMLÉNY.

Karácsoni, új-éztendei és névnapi ajándék.

1837.

FOGLALAT:

Bogárdy. Malalás. Keleti együség. Környező. A leányokhoz.	Külesey. A vadászak, elbeszélés.
Bústavi. Alom és Való. Fagy és láng. Népdalok. Kifakadás.	Kunoss. Sértett galamb. Ajánlat. A gyermek. Az elhagyott. Zrínyi. Méltánylat. Az éjhez. Hervadás. A kedveshez.
Gaal. Badacsonyi Lenka, elbeszélés. A hajós. Hozzá.	B. Palocsai. Hűség. A virágok.
Garay. Kettős bú. Jeszyváltó. Atok. A távollat.	Sárközi. A hűség diadalm.
Hrabovzky. Népdalok. Anyaboszó. A bujdosó.	Tivadar. (Baró Eötvös József.) Gondolat-törzdek.
Jósika Miklós. Bájosvirág, tündérrége.	Vajda. Manahor, a rabzsolga. Szemcsalódás. Cs. sírjára. A hon ügyében ellultakra. Miveltég. Kódosy mint Zeusz. Versiaraghoz. Antizeusz. Szegedvár.
Kisfaludy Sándor. A somlai vérszűret.	

5 aczétra metszett képpel

Kisfaludy Sándor képe. — A sértett galamb. — Badacsonyi Lenka. — Manahor. — Dádvana érkezése.

Kiadja Heckenast Gusztáv.

12-rét. Velin papiroson. Kék selyem kötésben arany vágással
az ára csak 3 for. peng.

Ezen új magyar almanach kiadásánál két verseny társunk akadt, és a melléknek versenyébe nem ijesztő sőt nem is kellemetlen elöttünk. A mi almanachunk már születése első évében első nagyságu csillagként tűnt föl a magyar litteratura egén, mind kötetű mind kötetlen beszédben jeles irónktól jelesen kidolgozott darabokat mutatva, s a kiadótul belajének megfelelő külső csini nyerve — s feneje jövendőben bizonyosan még nevedetni fog.

Reményljük hogy szép olvasónéink almanachunkat nem kevesebbé fogják pártalásokba venni mint azon kedves virágot, melynek az nevét herdozza, s törökveszünkét jutalmazva látandjuk, ha sok szépünk asztalat díszesitendi az EMLÉNY, mint vásárfija, vagy mint névnapi, karácsoni új éztendei ajándék.

Jósika Miklós Regényei.

ABAFI. ZÓLYOMI.

2 Rész. 1 Részben.
3 Kötet. 12. Pesten 1836. Velinpapíros csinos borítékba fázve 3 for. pengében.

Jósika Miklós nem régiben megjelent regényei olly köz kedvelést kaptak s a hírlapokban olly kedvezőleg bíráltattak meg, hogy további ajánlásoka filislegesnek tartjuk. De örülünk az hirdethetvén, hogy zenális irónk egy újabb romanja elkészült már, melyet még a telen át fogunk a magyar olvasó világnak nyújtani.

gyö-
ssen-
ákon
reket
ttak,
több
pléht
rkon
igen
orult
án a'
sa't.
sok
son-
an a'
nben
gáz
fűt
zép-
kben
alán

V A T A.

Történeti dráma négy Fölvonásban. Irta **Tóth Lőrincz**,
12-rét. Pesten, 1836. Csinos borítékba 1 for. peng.

SZIRMAY ILONA.

Történeti Román. Irta **Gaal**.
2 Kötet. 12-rét. Pesten, 1836. Velinpapíros borítékba füze 2 for. pengőben.

Kisfaludy Sándor minden munkái.

Gyula' Szerelme.

Rege tiz énekben.
12-rét. Pesten, 1836. borítékba füze 1 for. 20 kr. pengőben.

Himfy szerelmei.

2 Kötet. 12-rét Pesten. Velinpapíros 2 for. 40 kr. pengőben.

Regék.

Dobozi Mihály hitvесе. — Kemend. — Döbrente. — A' megboszult hitzegő.
2 füzet. 12-rét Pesten. Velinpapíros 1 for. 20 kr. pengőben.

Regék a' magyar előidőből,

A' Szentmihály hegyi remete. — Miczbán. — Szigliget. — Frangyepán Erzsébet.
12-rét Pesten, 1836. Velinpapíros füze 1 for. 20 kr. pengőben.

Eredeti magyar játékszin.

2 Kötet. 8-rét Pesten. füze 2 for. 40 kr. pengőben.

Hunyady János,

historiai dráma.
8-rét Pesten füze 1 for. 20 kr. pengőben.

Kisfaludy Károly minden munkái.

10 rézre metszett képpel.

10 Kötet, 8-rét Pesten, 1836. Csinos borítékba füze 10 for. pengőben.

Grátziák és hősek képtára

Kisfaludy Károly minden munkáihoz.

9 rézre metszett képpel. 4-rét füze 2 for. 24 kr. pengőben.

Ifjabbik Robinson

mulatságos olvasó könyv

gyermekek és ifjak számára.

Campe után Uzdí Péter.

(Legújabb fordítás) — Egy csinos rézmetszettel. 8-rét Pesten, 1836. 1 for.
Velinpapíros, kemény borítékban 2 for. pengőben.

junius
vendé
situl
kért,
dég s
rül P
tollat

Bük
antik
fölül
Borso
züstn
nemz

az é
és hi
teren
vasha
szágg
mi ki

ry K
bátor
Legsz
dalmá
gükt
Tek.
kássá
sorait
korm
epeke
pedig
gondj
köz d
meste
sére
tekin
mült
kolcz
szinte
gyász
lanka
vakk
haner
dítvá
lás e
jelesi
város
azon
lalt b
vette
rült
ségg
helye
helye
hol n
res b
éjjeli
azon
lete
nesel
szán
lye a
nyitt

érdel
tartá
okoz
mfto
Mell
költ
járás
túlva
3
ut l
keze
czák
meg
mér

230
120